

Inhoud

Ter inleiding	9
Verstedelijking en onderwijs	15
a. Stedelijk alfabetisme	19
b. Kloosterscholen en kanunnikenscholen, parochiescholen en papescholen	21
c. Grootte Scholen en Groot scholen	34
d. Duytsche school, Cleijne school en Latijnse school	40
e. Afzonderlijke Duytsche scholen en afzonderlijke Latijnse scholen	43
f. De betekenis van de eerste vormen van onderwijs	46
g. Geraadpleegde teksten	49
Franse handelsscholen	53
a. Handelsscholen	59
b. Rekenen	62
c. Wiskunde	68
d. Boekhouden	71
e. Frans	73
f. De betekenis van handelsscholen	77
g. Geraadpleegde teksten	80
De Nederlanden als deel van een immens rijk	83
a. Religieuze spanningen	84
b. Vlamingen en Walen	86
c. Economische problemen	87
d. Immigranten	90
e. Waalse geloofsgemeenschappen	92
f. Vlaamse scholen en Waalse scholen	95
g. Veel Zuidnederlandse onderwijsgeveden	110
h. Calvinistisch onderwijs	112
i. Schoolbezoek	116
j. Duytsch en Waals onderwijs: spellen	118

k. Duytsch en Waals onderwijs: lezen	121
l. Duytsch en Waals onderwijs: schrijven	124
m. Duytsch en Waals onderwijs: rekenen	125
n. De betekenis van Duytsche en Waalse scholen	130
o. Geraadpleegde teksten	132
De Franse school van de Hugenoten	137
a. Een verzwakte republiek	139
b. Nog steeds religieuze spanningen	142
c. Franse kerkelijke gemeenten	145
d. Migratie en onderwijs	149
e. Andere migranten	155
f. Urbanisering en onderwijs	157
g. Sociale stratificatie en onderwijs	160
h. Algemene vorming en onderwijs	165
i. Frans-Duytsche scholen en Franse kostscholen	167
j. Lezen op Franse scholen	173
k. Schrijven op Franse scholen	176
l. Frans op Franse scholen	177
m. Rekenen op Franse scholen	178
n. Geschiedenis op Franse scholen	179
o. Aardrijkskunde op Franse scholen	180
p. Godsdienstonderwijs op Franse scholen	181
q. De betekenis van de Franse scholen in de achttiende eeuw	184
r. Geraadpleegde teksten	185
De Franse school tijdens de Bataafsche Republiek	189
a. Onzekerheden	193
b. Onderwijs en opvoeding	196
c. Onderwijsdenkbeelden	200
d. Onderwijsdoelstellingen	205
e. Schoolboekenlijsten van 1810 en 1812	208
f. Een onderwijscommissie	213
g. De betekenis van de Franse school tijdens de Bataafsche Republiek	220
h. Geraadpleegde teksten	221
De Franse school tijdens het Koninkrijk der Nederlanden	225
a. Twee koninkrijken	226
b. Een Noordnederlands onderwijssysteem	231

c. Het onderwijs in de Zuidelijke Nederlanden	238
c1. De schoolwet van 1795	239
c2. De schoolwet van 1802	240
c3. De onderwijsveranderingen van 1813	242
d. Vele Franse scholen	246
e. Voorstellen voor middelbaar onderwijs	255
f. Een tweetal onderwijscommissies	257
f1. De eerste van twee onderwijscommissies	258
f2. Een tweede onderwijscommissie	259
f3. Een derde onderwijscommissie	260
g. Een nieuwe poging tot onderwijsverandering	261
h. Verlaat onderwijsbeleid	262
i. De betekenis van het Nederlandse onderwijs van 1815 tot 1857	268
j. Geraadpleegde teksten	269
Afsluitende opmerkingen	273
a. Geraadpleegde teksten	282